

5. Infrastruktúra-fejlesztések: A második 100%-ban szerepel az 5 db projekt, a sámsónházi hiányzó szennyvízcsatorna kialakítása és 4 db útfelújítás, amelyek a kistérségi központ elérhetőségét javítanák.

Mindösszesen 25 db projekt, ebből 9 db az első 100%-ban.

Várható eredmények és hatások

- Új gazdasági tevékenységek száma: 4 db
- Új munkahelyek száma: 500 db
- Vállalkozásoknak jobb infrastrukturális feltételt kínáló települések száma: 2 db
- Jobb élethelyzetbe került hátrányos helyzetű roma lakos: 900 fő
- Magasabb szintű oktatást biztosító intézmények száma: 3 db
- Szakképesítést szerzők száma felnőttképzés keretében: 150 fő
- Modern, piacképes oktatásba bevont középiskolások száma: 750 fő
- Fejlesztéssel érintett óvodáskorúak száma: 84 fő

BODROGKÖZI KISTÉRSÉG (Béres László)

Összefoglaló a kistérség helyzetéről

A bodrogközi kistérség az Észak-Magyarországi régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megye keleti részén, a szlovák határ szomszédságában helyezkedik el. A 311/2007 (XI.17) Korm. Rendelet alapján az ország fejlettségi rangsorában a 173. helyen található a 174 statisztikai kistérség közül. A Bodrogközi kistérség 2004. január 1-jétől vált el a Sátoraljaújhelyi kistérségtől. Egyetlen városát, Cigándot csak 2004 augusztusában emelték városi rangra, így ma még nem tölti be vezető szerepét a térségben.

A kistérség lélekszáma: 19 262 fő. A Bodrogközi kistérséghez tartozó 17 település közül egyedül Alsóberecki település népsűrűsége nagyobb, mint 120fő /km². (125 fő/km²). Legkisebb népsűrűségű települések: Lácacséke 25,23 fő/km²; Kisrosvágy 25,9 fő/km²; Dámóc 27,52 fő/km².

A helyi adottságokra alapozott gazdaságfejlesztési programok megvalósításával egy új fejlődési pályára helyezett helyi fejlődés indulhat el. A mezőgazdaságban külső és belső tőke bevonásával, a piaci igényekhez alkalmazkodó, a biotermékek, alternatív energia-alapanyagok, ipari alapanyagok, speciális élelmiszerek irányába eltolódó struktúraváltás és a megtermelt alapanyagokat feldolgozó kapacitások létrehozása megerősíti a térség gazdasági szereplőit. A települések infrastrukturális hátterének fejlesztése, a közlekedés színvonalának javítása a tranzit közlekedésből adódó előnyök maximális kihasználására is. Oktatási programok, a szabad kihasználatlan munkaerő (át)képzése hozzájárul a helyi kis és középvállalkozások termelési feltételeinek javulásához. A településkép és a közszolgáltatások javítása erősíti a térség megtartó képességét. A fejlődés elindulásához alapfeltétel a humán erőforrás bázis minőségi javulása, ami a térség alapfokú oktatási intézményeinek fejlesztésével érhető el. A jelenleg nagyszámú hátrányos helyzetű gyermek felzárkóztató képzését a helyben elérhető szakszolgálatok színvonalas működése biztosítja. A helyben lévő középfokú oktatási intézmény a térség új fejlődési pályájának bejárásához és a fejlődési pálya folyamatos korrigálásához szükséges szakmai kompetenciák és innováció-képesség megerősítésében jut meghatározó szerephez. Az új típusú foglalkoztatási kezdeményezések megvalósítása a hátrányos helyzetűek így különösen a romák munka világába történő visszavezetése mellett valós, részben szintén a romák integrációját segítő helyi szükségletek kielégítéséhez is hozzá járul.

A kistérség jövője, stratégiai fejlesztési irányai

Fejlesztési fő irányok és ezekhez kapcsolódó rövid távú célok:

1. Kistérség adottságaira alapozott új gazdasági tevékenységek
 - 1.1. A helyi adottságokra alapozott mezőgazdasági termék-előállítás és feldolgozás fejlesztése
 - 1.2. Optimális környezetgazdálkodásra alapozott agrártermelés, megújuló energiatermelés
 - 1.3. Települési, táji értékekre, hagyományokra alapozott turizmusfejlesztés
 - 1.4. Új típusú foglalkoztatási kezdeményezések, ilyen típusú vállalkozások létrehozása a helyi szükségletek kielégítése érdekében
2. A térség versenyképességét erősítő vállalkozások fejlesztése és létrehozása
 - 2.1. Helyi és külső vállalkozások betelepülésére alkalmas ipari területek előkészítése és ehhez kapcsolódó vállalkozói szolgáltatások kialakítása
 - 2.2. Klaszterekhez, hálózatokhoz való kapcsolódás
3. Tudásra, innovációra alapozott egészséges helyi társadalmi közeg
 - 3.1. Igényorientált képzettség elérése és színvonalának emelése
 - 3.2. Munkaerőpiac által igényelt szolgáltatások kialakítása
 - 3.3. Képzett szakemberek térségben tartása
 - 3.4. Térségben élők szociális ellátottságának és egészségi állapotának javítása
4. Újjáéledő települések, élhető falvak
 - 4.1. Tájra jellemző egységek falukép kialakítása
 - 4.2. Fejlett oktatási infrastruktúra és szakképzés kereteinek megteremtése
 - 4.3. A hátrányos helyzetű csoportok életminőségének javítása, speciális intézkedésekkel
5. A helyi és regionális integráció
 - 5.1. Településen belüli és települések közötti kohéziós kapcsolat erősítése
 - 5.2. A közúti közlekedés feltételeinek javítása (szárazföldi, vízi)
 - 5.3. A kommunikáció feltételeinek kialakítás és javítása

LHH-s Projektsomagok	100%=2 159 millió Ft
-----------------------------	-----------------------------

1. Kistérség adottságaira alapozott új gazdasági tevékenységek
 - 1.4. Új típusú foglalkoztatási kezdeményezések, ilyen típusú vállalkozások létrehozása a helyi szükségletek kielégítése érdekében
 2. A térség versenyképességét erősítő vállalkozások fejlesztése és létrehozása
 - 2.1. Helyi és külső vállalkozások betelepülésére alkalmas ipari területek előkészítése és ehhez kapcsolódó vállalkozói szolgáltatások kialakítása
 3. Tudásra, innovációra alapozott egészséges helyi társadalmi közeg
 - 3.1. Igényorientált képzettség elérése és színvonalának emelése
 - 3.3. Képzett szakemberek térségben tartása
 - 3.4. Térségben élők szociális ellátottságának és egészségi állapotának javítása
 4. Újjáéledő települések, élhető falvak
 - 4.1. Tájra jellemző egységes falukép kialakítása
 - 4.2. Fejlett oktatási infrastruktúra és szakképzés kereteinek megteremtése
 - 4.3. A hátrányos helyzetű csoportok életminőségének javítása, speciális intézkedésekkel
 5. A helyi és regionális integráció
 - 5.1. Településen belüli és települések közötti kohéziós kapcsolat erősítése
 - 5.2. A közúti közlekedés feltételeinek javítása (szárazföldi, vízi)
- A projektlista elfogadás alatt.

Várható eredmények és hatások

- Új gazdasági tevékenységek száma: 30
- Új munkahelyek száma: 62 / 556
- Jobb élethelyzetbe került hátrányos helyzetű roma lakos: 3320 / 5210
- Magasabb szintű oktatást biztosító intézmények száma: 0/ 0
- Szakképesítést szerzők száma: 150 / 15-59 évesek száma
- Vállalkozásoknak jobb infrastrukturális feltételt kínáló települések száma: 13 / 17 összes település
- Lakosoknak jobb életkörülményeket kínáló települések száma 17
- Lakosoknak jobb életkörülményeket kínáló települések népességszáma : 19 262 / 19 262 összes népesség
- Térségi hálózatokba könnyebben bekapcsolódó népesség száma: 9 006 / 19 262 összes népesség

EDELÉNYI KISTÉRSÉG
(*Osgyáni Gábor*)

Összefoglaló a kistérség helyzetéről

A helyzetelemzésből kirajzolódik, hogy a helyi gazdasági szereplők gyengesége, a kistérség nagyon alacsony abszorpciós képessége összefügg a népesség alacsony iskolai végzettségével és az ebből fakadó munkanélküliséggel. Mindezek visszavezethetők a területi hátrányból fakadó okokra, melyen az LHH program kíván enyhíteni. A fő problémák mellett megjelenik a romló egészségi állapot, különösen veszélyeztetve a lakosság legfiatalabb és legidősebb korosztályát. A társadalmi és gazdasági problémák mellett az aprófalvas településszerkezetből és a periférikus fekvésből eredő infrastrukturális problémákkal kell szembenézni az itt élőknek. A helyzetelemzés során a kistérség erősegeként jelenik meg a viszonylag érintetlen természeti környezet, amely sok lehetőséget rejt magába, de leginkább a program keretében nem támogatható turisztikai tevékenységek profitálhatnak ebből az adottságból. Az utóbbi években megindult infrastrukturális beruházások – elsősorban közutak felújítása – növelik a térség elérhetőségét, ezáltal az abszorpciós képességét. A schengeni egyezmény életbelépése után a kistérség közvetlen kapcsolatba került a szlovákiai területekkel, városokkal ami kereskedelmi kapcsolatok kiépülését illetve külföldi munkavállalást tesz lehetővé. A térséget É-D irányban átszelő 27. sz. főút forgalma fokozódik. A társadalom korstruktúrája fiatalodik, de elsősorban az alacsony képzettségű, mélyszegénységben élő – jellemzően cigány – lakosság bővített újratemelődése tapasztalható. Elengedhetetlen a képzettségi szint növelése és a munkaképes korba lévő lakosság piacképes szakmával való ellátása, a tartós munkanélküliségből fakadó szocializációs hátrányok felszámolása.

A kistérség jövőképe, stratégiai fejlesztési irányai
--

A kistérség két, egymástól eltérő fejlődési utat járhat be mely nagymértékben függ a makrogazdaság alakulásától a két jövőkép a következő:

- a. A dombvidéki kistelepüléseken a nagyobb számú nyugdíjasok mellett a természetet értő, védő és a benne rejlő erőforrásokat megőrizve hasznosítani képes fiatalabb emberek részint helyi termékek és szolgáltatások előállításából, részint távmunkásként, vagy ingázóként tisztességes megélhetést biztosító jövedelmekből, környezetbarát, emberléptékű és komfortos körülmények között, a szolgáltatásokat helyben a többfunkciós szolgáltató